774
Una nou *buida*
(*ALDC*, V, 1229. Una nou *buida*)

Aquest mapa es complementa amb el mapa 740, al qual ens remetem pel que fa als comentaris dels mots *buida*, *corcada*, *fofa*, *foradada*, *borada*. Les motivacions, algunes coincidents, obeeixen a la idea de:

1) 'vacuïtat': *buida*; *fofa* 152, 154, 164, 168, 181; *bifa* 9, més que derivar-lo de BIFĬDUS 'partit en dos', sembla que es tracta d'un mot d'origen expressiu a partir d'una arrel BIFF-, amb les var. BUFF-, BOFF-, que trobem també en *bufa* 98, 101, 103, 104, *bofa* 87, 90, 93, 94, 100 i els der. *bufota* 95, 105, *bufeca* 86, 91 i *bufada*, aquest der. de *bufar*; *folla* 123, *f.* de *foll*, del llat. FŎLLE 'bossa, sac', d'on es va passar a la idea de 'buidor', i del qual és un der. *follada*, que també, per assimilació, deu haver passat a *fallada*, i d'aquí *falla* 9, 96, potser amb la complicitat de l'homonimització amb *fallar*; *fallir* (→ *fallida* 92), der. de FALLĔRE 'enganyar', amb canvi de conjugació; *vana* 61, 127, del llat. VANUS 'buit', el mateix que *va*[θ]*ia* 138, pres del cast. *vacía*, on prové del llat. vg. VACĪVUS;

2) 'forat, cova': *foradada* 58; *borada* 22;

3) 'alteració de qualitat': *podrida* 47, 80, 82, 165 (var. *poirida* 7, d'influència oc.); *cúbia* 27, 145, *cubi* 15, *cúbica* 10, *gúbia* 135, que sembla relacionable amb el fr. *œuf couvi* 'ou covat' (fra Miquel Agustí, s. XVII, parla de "nous cúbies"); *cloca* 10, d'origen onomatopeic, *CLOCCA, del cant de la lloca, i que ha passat a 'nial' (*cloc* 'ou nial') o, sota *lloca*, referit a una fruita "massa madura, com si es podrís" (*DCVB*), o l'expressió *fer lloca* "no poder llevar d'era perquè ha plogut o no ha fet vent" (*DCVB*); *sema* 132, *f.* de *sem* 'marcit, mancat', del llat. tardà SĒMUS (cl. SĒMIS 'reduït a la meitat'; cf. *mamella sema* 'sense llet', arag. *semo* 'buit, fofo'); *dolenta*, *f.* analògic de *dolent* < DOLENTE, der. de DŎLĒRE 'causar, tenir dolor' → 'sofrent, afligit' → 'dolent de qualitat'; *roín* 'de baixa qualitat' (s. XIV) 158, d'origen incert, potser de *ruïna* 'desastrós, malparat' o de RUĪNUS, haplologia de *RUINĪNUS; *falsa* 28, 63, 109, de FALSUS, part. de FALLĔRE 'enganyar' → 'no tenir solidesa'; *borda* 35, 62, *f.* de *bord* 'dolent', de BŬRDUS 'mul, híbrid de cavall i somera, que no pot tenir descendència'; *neulada* 47, 83, de *neular-se* 'pansir-se a causa de la boira, la *neula* (< NEBŬLA)'; *perduda* 80, que ha deixat de posseir una qualitat que tenia (part. de *perdre* < PĔRDĔRE); *fosa* 'consumida' 106-108, 111, 116 (< part. de *fondre* < FŬNDĔRE);

4) 'esterilitat': *forra* 18, 23, *f.* de *forro*, de l'àr. ḤURR 'lliure' → '(femella) estèril' (Corriente) (cf. *ovella forra* 'no prenyada'); veg. *borda*;

5) 'menjat d'insecte': *corcada*, *cucada*, der. de *cucar*, de *cuc*, probablement d'origen expressiu.

Des del punt de vista territorial, si comparem aquest mapa amb el de la *soca buida* (veg. mapa 740), notem que, en aquest darrer, *buida* coneix una àrea força més àmplia que en el que comentem, on, per contra, *follada*/*fallada*, *bufada* i *cucada* hi són exclusius.

Són mots normatius *buida*, *dolenta*, *corcada*, des del *DOrt*, 1917; *cucada* i *sema* 'pansit, mustigat', des del *DG*$_1$, 1932.

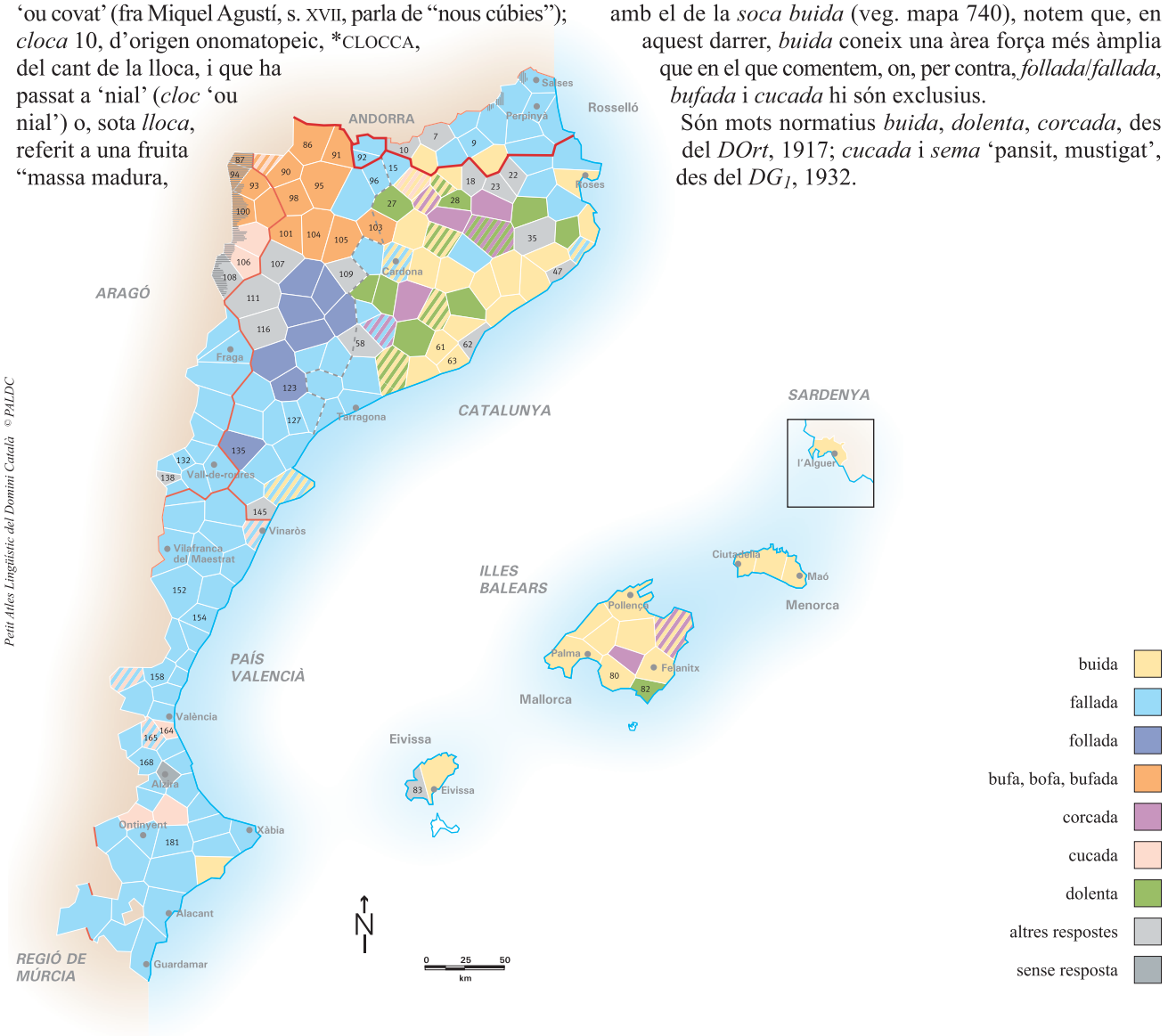

Petit Atlas Lingüístic del Domini Català © PALDC